

**ТВОРЧИЙ ЗВІТ
СЕКТОРУ АБОНЕМЕНТУ ХУДОЖНЬОЇ ЛІТЕРАТУРИ
ТА ЧИТАЛЬНОЇ ЗАЛИ МИСТЕЦТВОЗНАВЧОЇ
ЛІТЕРАТУРИ
З КУЛЬТУРНО-ПРОСВІТНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
ЗА 2019 РІК**

**ВИКОНАЛА:
ЗАВІДУВАЧ СЕКТОРОМ НБ ЗНТУ
ФЕДЬКО Н.І.**

ВСТУП

Бібліотека – це організм, який буде живим
тільки тоді, коли він змінюється разом
із суспільством в цілому та користувачами
зокрема.

А. Збитнєвська

Наукова бібліотека – це важлива складова інтелектуального потенціалу держави, потужний інформаційний та культурний осередок, скарбниця людського знання.

В нових політичних, економічних, соціальних умовах, які характеризують сьогодення, тих функцій, які традиційно виконувала бібліотека в суспільстві, вже недостатньо. Сьогодні зацікавити «планшетного» читача не просто, але можливо! Саме високохудожня література розвиває творче натхнення, фантазії, мислення. Тому працівники бібліотеки докладають всіх зусиль, щоб студенти мали велике бажання відвідувати наш заклад.

Сьогодні співробітники бібліотеки готові до інновацій: вони підвищують свій професійний рівень, застосовуючи творчий підхід для подолання пасивності серед читачів.

Працівники сектору абонементу художньої літератури та читальної зали мистецтвознавчої літератури намагаються максимально задовільнити потреби користувачів та роблять все можливе для підняття іміджу бібліотеки.

Щоб бібліотечні послуги були затребувані, працівники сектору намагаються зробити відвідування читача важливою подією. Це непросто, адже наш читач – це переважно молодь – категорія найбільш вибаглива, яка зацікавиться саме тими заходами, які їй близькі по духу, по формі проведення й інтерактивному накалу. Тому, поряд з традиційними методами бібліотечної роботи працівники сектору намагаються застосовувати нестандартні зміст і форму, нове бачення, нові засоби комунікації тощо.

Тож, наукова бібліотека Національного університету «Запорізька політехніка», виконуючи функції провідного структурного підрозділу вишу у напрямку задоволення інформаційних потреб студентів та професорсько-викладацького складу, удосконалення навчального процесу, забезпечення наукових досліджень, підвищення культурного рівня студентів, викладачів та інших співробітників закладу, продовжує дедалі більше набувати статусу культурно-інформаційного, просвітницького центру. Діяльність сектору абонементу художньої літератури та читальної зали мистецтвознавчої літератури бібліотеки у цьому процесі відіграє важливу роль.

У 2019 році, в умовах якісних змін, діяльність сектору продовжує багатовекторне спрямування та орієнтування на нові вимоги до виховної та просвітницької роботи зі студентською молоддю, зокрема **основою для розставлення пріоритетів у діяльності сектору стали стратегії розвитку бібліотечної справи на період до 2025 року «Якісні зміни задля сталого розвитку України».**

Метою роботи сектору є популяризація головних загальнолюдських цінностей, історичної, наукової та культурної спадщини, ідей національного державотворення, - всього того, що сприяє вихованню гармонійної, морально досконалої особистості, відкритої до інтелектуального, духовного і творчого розвитку.

Особливу увагу у роботі сектору протягом звітного року було приділено тематиці консолідації суспільства, дотриманню європейських цінностей, інтеграції у європейське співтовариство, підвищенню якості життя.

Продовжено інноваційне використання бібліотечного простору з метою укріплення зв'язків з громадськими, творчими та національно-культурними організаціями, що забезпечило стійкий розвиток бібліотеки як інформаційно-просвітницького закладу, центру спілкування, просвіти, згуртування відвідувачів навколо єдиної держави, примноження її матеріальних і духовних багатств і підтвердило статус бібліотечного працівника як лідера громадської думки.

Проведено заходи, які тісно пов'язані з відзначенням **Міжнародного десятиліття зближення культур (2013 – 2022 рр.), Міжнародного десятиліття осіб африканського походження (2015–2024 рр.)**, враховано, що 2019 рік оголошено:

- ✓ Роком єдності України в честь 100-річчя з дня проголошення Акту возз'єднання Української Народної Республіки та Західноукраїнської Народної Республіки;
- ✓ Міжнародним роком мов корінних народів;
- ✓ Роком французької мови.

ЄС оголосив:

м. Осло (Норвегія) – «зеленою» столицею Європи;
м. Матера (Італія) і м. Пловдив (Болгарія) – культурними столицями Європи;
м. Нови Сад (Сербія) – молодіжною столицею Європи

Президент України оголосив:

2019 – Роком Китаю в Україні
2018–2027 рр. – Десятиріччям української мови.

Тож, орієнтуючись на знаменні та пам'ятні дати, ювілеї видатних діячів культури, літератури, мистецтва, концепцію виховання молоді у національній системі освіти, міжнародні десятиліття, проголошені ООН, Укази Президента України, Постанови Кабінету Міністрів, Міністерства культури тощо, сектором абонементу художньої літератури та читальної зали мистецтвознавчої літератури у 2019 році було проведено низку культурно-просвітницьких та виховних заходів, різноманітних за тематикою, формами і методами. Серед них були такі:

18 культурно-масових заходів,
35 тематичних книжкових виставок,

10 інформаційних книжкових виставок (у тому числі - експрес-виставки нових надходжень),
31 відкритий тематичний перегляд;
(у тому числі - інформаційні перегляди нових надходжень тощо);
11 бібліографічних оглядів.

Взагалі, це на 12 заходів більше, ніж було заплановано.

Діяльність сектору на сучасному етапі вирізняється різноманітністю застосування форм та засобів. Використовувалися різні форми індивідуальної та масової роботи з користувачами: виставкова діяльність, організація тематичних вечорів, зустрічі з науковцями, діячами культури та мистецтва.

У рамках вже згаданих форм проводилися диспути, лекції, круглі столи, наукові конференції, патріотичні години, презентації книг за участю їх авторів, майстер-класи, вистави, вечори запитань і відповідей, години цікавих повідомлень, віртуальні екскурсії. Застосовувалася спільна діяльність сектору із музеями, краєзнавча діяльність тощо.

Перебуваючи у постійному творчому пошуку, працівники сектору видозмінювали існуючі, стандартні, форми і методи роботи з молоддю, впроваджували нові - з метою зацікавлення сучасного користувача.

Використовувалися такі форми роботи як:

- арт-зустріч;
- арт-година;
- блог-кафе;
- вистава форум-театру;
- книжкова інсталяція;
- музично-поетична акварель;
- настільна гра;
- перфоменс-презентація;
- 5 хвилин з мистецтвом;
- фотозона та інші.

Літературна студія **«Поетичними стежинами»** за участю творчих студентів НУ «Запорізька політехніка» у 2019 році продовжує активно функціонувати. Засідання талановитої молоді у звітному році супроводжувалося сучасними формами роботи. Були використані такі інтерактивні форми, як:

- літературні посиденьки,
- поетичні колажі,
- літературні портрети,
- хелловін-паті тощо.

Використання інновацій, тісна співпраця з різними підрозділами вишу, правильне використання бібліотечного простору з метою розширення можливостей спілкування студентської молоді, укріплення зв'язків з громадськими, творчими та національно-культурними організаціями, - все це забезпечує стійкий розвиток бібліотеки як інформаційно-просвітницького закладу, центру спілкування, просвіти та, безперечно, сприяє створенню позитивного іміджу бібліотеки.

**КУЛЬТУРНО-ПРОСВІТНИЦЬКА ТА ВИХОВНА РОБОТА
СЕКТОРУ АБОНЕМЕНТУ ХУДОЖНЬОЇ ЛІТЕРАТУРИ
ТА ЧИТАЛЬНОЇ ЗАЛИ МИСТЕЦТВОЗНАВЧОЇ ЛІТЕРАТУРИ
НУ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
У 2019 РОЦІ**

Культурно-просвітницька та виховна діяльність сектору абонементу художньої літератури та читальної зали мистецтвознавчої літератури займає особливе місце у формуванні позитивного іміджу бібліотеки. Образ бібліотеки, який створюється, з однієї сторони, допомагає просуванню інформаційних ресурсів та послуг, а, з іншої, – стимулює її подальший розвиток.

Працівники сектору поставили перед собою завдання – **створити сучасний образ бібліотеки – бібліотеки доступної, необхідної, комфортної, у якій відбуватимуться процеси, адаптовані до інтересів читацької аудиторії;** та постаралися відповідати поставленим вимогам.

Різноманітні форми і методи бібліотечної роботи стали візитівкою сектору бібліотеки, бо саме вони дозволяють читачеві отримати уявлення про фонд бібліотеки, стиль роботи, творчі здібності працівників.

1. Співпраця сектору культурно-просвітницької роботи з різними підрозділами вищого навчального закладу.

Турбота про гармонійний і всебічний розвиток студентської молоді об'єднує зусилля університету та наукової бібліотеки. Працівники сектору у звітному році продовжували підтримувати тісні зв'язки з різними структурними підрозділами університету: з студентським сектором профспілки, сектором по роботі з обдарованою молоддю, центром культури та дозвілля студентів, центром інформаційних технологій, кафедрами і науковцями університету. Завдяки спільним прагненням створити цілісну систему змісту, форм та методів виховання і сформувати базову культуру молоді, у 2019 році у злагодженій співпраці з науково-педагогічним складом було проведено низку цікавих та корисних заходів.

Найбільш плідною у звітному році була співпраця з кафедрами дизайну, українознавства та загальної мовної підготовки, журналістики, психології, КНТ та іншими.

Завдяки співпраці з кафедрами і науковцями вишу, у 2019 році було **продовжено проведення щовересневих екскурсій-подорожей бібліотекою для першокурсників.** Відбулося традиційне знайомство студентів з книжковими фондами та інформаційними можливостями сектору. Їх увазі також було представлено різноманітні за тематикою бібліографічні огляди художньої літератури та літератури з мистецтва, надано групові та індивідуальні консультації, зроблено тематичні підбірки літератури; функціонували книжково-інформаційні виставки та перегляди. Особливо зацікавив першокурсників **розгорнутий книжковий перегляд «Мистецтво у світі духовної культури».**

Проведення таких заходів є важливим та корисним під час навчання. Вжиті заходи сприяли заохоченню студентів до читання та пошуку інформації,

якісному забезпеченню їхніх інформаційних потреб, підвищенню знань, культурного рівня та творчого потенціалу.

Співпраця сектору культурно-просвітницької діяльності з деканами, завідувачами кафедр, викладачами та кураторами груп сприяє ефективному проведенню культурно-масових закладів із залученням до них студентів, викладачів, інших співробітників вишу.

Внаслідок вжитих заходів у залах сектору продовжує збільшуватися кількість відвідувачів.

Практика показала, що багато студентів, які відвідали екскурсії бібліотекою, стали нашими постійними відвідувачами. Це талановита, обдарована молодь, яка крім отримання знань за спеціальністю, готова отримувати й інші знання, щоб бути всебічно розвиненою.

Все це сприяло тому, що до послуг бібліотеки зверталися не тільки за конче необхідною інформацією, а й тому, що бібліотека стала осередком культурного збагачення, творчої та інтелектуальної діяльності, центром неформального спілкування, місцем відпочинку, проведення дозвілля. Щоб привернути увагу студентської молоді до бібліотеки, проводилися нестандартні заходи, формувалися партнерські стосунки, створювалася атмосфера щирості, відкритості.

Культурно-просвітницька діяльність сектору реалізувалася через проведення різноманітних масових заходів. Тематичні виставки, відкриті книжкові та мистецькі перегляди, бібліографічні огляди стали візитівкою сектору бібліотеки, бо саме переглянувши виставку, як традиційну, так і нетрадиційну, читач зміг отримати уявлення про фонд бібліотеки, стиль роботи, творчі здібності працівників.

Широкий спектр культурно-масових та виховних заходів, проведених працівниками сектору, сприяли тому, що до зали мистецтвознавчої літератури користувачі зверталися не лише як до джерела інформації, а й як до середовища культурного збагачення, центра неформального спілкування, місця відпочинку, проведення дозвілля.

- **Співпраця бібліотеки з кафедрою «Дизайн» НУ «Запорізька політехніка»**

У 2019 р., як і раніше, культурному збагаченню студентської молоді, вихованню естетичного смаку, стимулюванню зацікавленості до наукової праці та до виконання проектних робіт, прагнення до пошукової та творчої діяльності сприяла плідна співпраця бібліотеки з кафедрою «Дизайн».

Бібліотека - важливий мистецько-освітній осередок. Саме тут продовжується освітня діяльність викладачів університету, у тому числі і через виставкову діяльність у стінах бібліотеки. Викладачі кафедри «Дизайн» - відомі запорізькі художники, архітектори, мистецтвознавці – приймають активну участь у виставковій діяльності й інших мистецьких заходах бібліотеки, що позитивно впливає на освітньо-виховний процес.

У 2019 році до уваги користувачів були запропоновані наступні перегляди за участю кафедри «Дизайн»:

✓ **Перегляд «Краще майбутнє вже сьогодні!»**

Увазі відвідувачів були представлені курсові та дипломні проекти з промислового та графічного дизайну студентів кафедри «Дизайн». Використання такого формату у виставковій діяльності бібліотеки було **інноваційним**. Це привернуло до себе увагу значної кількості відвідувачів.

✓ **«Олександрівськ. Архітектурна спадщина». Перегляд графічних робіт голови Запорізького осередку Співки дизайнерів України, доцента кафедри «Дизайн» Єншуєвої Тетяни Вікторівни.**

У 2019 році відвідувачі наукової бібліотеки НУ «Запорізька політехніка» мали гарну нагоду познайомитися з архітектурною спадщиною міста Олександрівськ (нині – м. Запоріжжя) кінця 19-го початку 20-го століття. Їх увазі було представлено 17 графічних робіт Єншуєвої Т.В., на яких зображено найцікавіші архітектурні споруди м. Олександрівськ Зберігаючи пропорції та масштаб, автор представленої експозиції за старими кресленнями відновила на

своїх картинах будівлі міста. Представлені картини дають можливість глибше пізнати історію міста.

Історико-архітектурне відродження образу Олександрівська привернуло увагу багатьох відвідувачів бібліотеки. З захватом розглядаючи дивовижну архітектуру старого Олександрівська, вони упізнавали знайомі будівлі, які зараз вже мають зовсім інший вигляд.

23 вересня відбулася творча зустріч з авторкою. Під час віртуальної подорожі у часі голова Запорізького осередку Співки дизайнерів України розказала з великою любов'ю про архітектуру рідного міста кінця 19-го початку 20-го століття.

Познайомилися і з альбомом рисунків «Александровск: архитектурное наследие», у якому Тетяна Вікторівна детально описала особливості архітектурних споруд, зображених в експозиції.

Студентам кафедри «Дизайн», що завітали на захід, особливо цікаво було зануритися в атмосферу старого Олександрівська та дізнатися про архітектурний стиль того часу і про техніку виконання графічних рисунків. Авторка розповіла слухачам про техніку

«відмивка тушню», за допомогою якої вона відтворила зовнішній вигляд

архітектурних споруд, скориставшись кресленнями, знайденими у Запорізькому державному архіві. Під час роботи також було використано фотоматеріали з приватних колекцій.

Також доцент поділилася з присутніми планами на майбутнє та розповіла про підручник з архітектури для студентів, який готується до друку та співавтором якого вона є.

Під час зустрічі працівники бібліотеки представили глядачам цікаві матеріали про закладення Олександрівської фортеці у 1770 році – форпост у російсько-турецькій війні, яка переросла до 1806 року в місто Олександрівськ – повітове місто Катерино-славської губернії.

Також супроводжувала захід книжкова виставка **«Архітектура - мистецтво будувати корисно, міцно та красиво»**, де можна було побачити не тільки альбом Т. Єншуєвої **«Александровск: архитектурное наследие»**, який є у нашій бібліотеці, а й інші цікаві книги з архітектури, серед яких були і нові: підручник Сьомки С.В. **Біоніка в дизайні середовища** (К.:Видавництво «Ліра-К», 2018), навчальний посібник Прищенка С.В. **Кольорознавство** (К.: Видавничий дім «Кандор», 2018) та інші друковані видання. Виставка зацікавила студентів та викладачів. Нові видання особливо користувалися попитом.

Творча зустріч видалася цікавою, інформативно насиченою, було багато запитань і розгорнутих відповідей. Одразу було видно, що такий проект може реалізувати саме така людина, як Тетяна Вікторівна, яка безмежно любить рідне місто та не дає зникнути архітектурному спадку нашого міста назавжди.

Проведення таких заходів, безумовно, сприяє вивченню молоддю архітектурної спадщини рідного краю та прищеплює любов до нього, допомагає популяризації історико-краєзнавчої та фахової літератури.

Імідж наукової бібліотеки відображається в дзеркалі суспільної думки навчального закладу та професійного бібліотечного середовища.

Образ, який створила бібліотека, з однієї сторони, допомагає просуванню інформаційних ресурсів та послуг, а, з іншої, – стимулює її подальший розвиток.

- ✓ Ще однією знаковою подією для всіх став **круглий стіл «Краків очима польських студентів та викладачів»**.

11 вересня за участю представників двох вишів: керівництва НУ «Запорізька політехніка» і кафедри «Дизайн» та гостей з Краківської політехніки у залі мистецтвознавчої літератури було **підписано договір про співпрацю**.

З цієї нагоди було підготовлено експрес-перегляд книжок польською мовою **«Україна – Польща: мости співдружності»**.

✓ **«Музика камерної акварелі». Перегляд картин Поддубка К. В. - старшого викладача кафедри «Дизайн», члена НСХУ**

З великою вдячністю, захопленням та повагою знайомилися з творчістю Костянтина Валентиновича студенти та колеги вишу, інші постійні відвідувачі бібліотеки. Творчість художника вражає. Його роботи можна розглядати годинами. Кожний знаходить щось своє, особисте. Це картини, які надихають на філософські роздуми.

Студенти-дизайнери отримали гарну нагоду познайомитися з творчістю свого викладача. Більше дізналися про різні техніки малювання аквареллю та особливості камерного живопису, надихнулися на власну творчість. Член Національної спілки художників України з 1995 року, Костянтин Валентинович у 1998 і в 2000 роках став призером в номінації «Людина і море» Одеської бієнале «Марина». У 2010-му - дипломант виставки камерної акварелі THE FIRST WATERCOLOR BIENNALE в Белграді і VIII бієнале камерної акварелі в Сімферополі.

З 1988 року художник-живописець бере участь в обласних, всеукраїнських та міжнародних виставках. У 1992 і 2009 роках проводив персональні виставки в Нікополі, а у 2000-му році - в Запоріжжі.

Твори Костянтина Валентиновича зберігаються в Нікопольському історичному музеї, Сімферопольському художньому музеї, приватних колекціях в Україні та за кордоном.

Отже, виставкова діяльність викладацького складу кафедри «Дизайн» у стінах бібліотеки вишу відіграє важливу роль в освітньо-виховному процесі, ще більше піднімає авторитет викладачів та є колосальним поштовхом для творчої діяльності студентської молоді.

Маємо надію і на подальшу плідну співпрацю з професорсько-викладацьким складом кафедри «Дизайн».

Бібліотечні перегляди сьогодні займають важливе місце серед багатьох форм бібліотечної роботи та користуються великим попитом. Тут можна познайомитися з творчістю співробітників, студентів, роботами відомих митців Запорізького краю, потрапити на майстер-класи. Студенти кафедри «Дизайн» намагаються неодмінно відвідати такі мистецькі заходи. Часто самі стають активними їх учасниками.

✓ **«Шлях до мети». Виставка живопису студентки кафедри «Дизайн» Єгорової Анастасії.**

У квітні 2019 року у залі мистецтвознавчої літератури пройшла **перша виставка живопису студентки кафедри «Дизайн» Єгорової Анастасії «Крок до мети»**, яка розкриває шлях її творчого розвитку: від малого начерку до цілої картини.

Анастасія навчається за спеціальністю «Графічний дизайн». Отримавши спочатку освіту з образотворчого мистецтва у Дніпропетровській державній художній школі №1 та Дніпропетровському театрально-художньому коледжі, студентка продовжила навчання у нашому виші.

Роботи Анастасії набули успіху як серед студентів, так і серед викладачів та інших співробітників вишу.

Створені авторкою картини містять у собі цілу гамму почуттів та душевних переживань, які приховані за мотивами легких пейзажів. Знаходячись у пошуках нових технік, художниця весь час експериментує. Саме тому її живопис такий різноманітний.

Анастасія займає активну життєву позицію. Вона весь час прагне до саморозвитку, самовдосконалення; займається спортом, танцями, музикою, пише вірші, створила при науковій бібліотеці студію «Літературними стежинами».

✓ **«Мальовнича Україна».** Перегляд різножанрових робіт студентки 1 курсу гр. БАД – 519 сп Борисюк Олени, який було приурочено до Дня української писемності та мови та до 119-ї річниці вишу.

Такі виставки, безумовно, не тільки дарують естетичне задоволення, знайомлять студентство з культурою українського народу, нагадують молоді про міцне коріння українського народу, а й дають потужний поштовх як для тих студентів, які вже на певному творчому шляху, так і для тих, хто тільки починає свою творчу діяльність.

- **Співпраця бібліотеки з кафедрою українознавства та загальної мовної підготовки**

Інформаційний супровід наукових заходів – обов’язкова складова роботи сектору. Працівники сектору беруть активну участь у наукових конференціях, круглих столах університету.

Традиційною вже стала участь у заходах, присвячених Дню української писемності та мови, які щороку проводить Кафедра українознавства та загальної мовної підготовки.

У 2019 році святкування відбулося у науковій бібліотеці Запорізької політехніки. 7 листопада у злагожденій співпраці з доцентом кафедри українознавства та ЗМП Онуфрієнко Г.С. працівники бібліотеки взяли активну участь у проведенні міжвишівсько-го круглого столу за темою: **«Культура вербальної презентації в Україні: історичні витоки, особливості, сучасні проблеми».**

Серед учасників заходу – студенти запорізьких університетів, а також із ЗВО Києва, Кривого Рогу та з Ісландії.

Всього було три локації (їх було розташовано у читальних залах бібліотеки) з наступними назвами: **«Історичні витoki публічного мовлення в Україні»**; **«Особливості публічних презентацій в різних професійних дискурсах»**; **«Сучасна вербальна презентація: проблеми, персоналії, досягнення»**. Керували локаціями куратор круглого столу доцент Онуфрієнко Г.С. та доценти кафедри Біленко Т.Г., Воронюк І.О.

Працівники бібліотеки підготували такі книжкові перегляди: **«Риторичні обрії українського комунікаційного простору»**, **«Мовні поради для успішної презентації»**, **«Літературні обрії Запорізького краю»**.

Також бібліотекою було організовано мистецькі презентації «Українські обереги», «Мальовнича Україна», «Діалог культур», пісенно-музичні презентації.

Для участі у перегляді «Українські обереги» були запрошені майстри декоративно-ужиткового мистецтва **творчого об'єднання «Самоцвіти Запоріжжя»**. Свої найкращі здобутки представили 9 майстрів. Їх мистецький рівень вражає професійною довершеністю та збереженням традицій українського народу.

Серед представлених робіт були вишиті хрестиком та гладдю рушники і серветки Васильєвої Л. та Міщенко В.М., вишиті стрічками сумочки, клатчі в українському стилі, картина (український герб) Златоверової Оксани, вироби з дерева з петриківським розписом та ін. Кочедікова В., гердани з бісеру Васильєвої Л., орнамента та колорит яких вражають, український стилізований одяг та українські ляльки-мотанки Балуєвої С.В., авторські ляльки з біокераміки в українському одязі Пономарьової М. та Балуєвої С.В., чарівна рибка-україночка з солоного тіста Новік Олени. Незабутнє враження справив на глядачів і козак з дерев'яним конем - українська лялька з текстилю, автор якої – Шашмурін М

Виставка робіт творчого об'єднання «Самоцвіти Запоріжжя» стала окрасою заходу і створила по-справжньому святковий настрій.

Також були представлені роботи творчої молоді, серед яких – і **різножанрові роботи** студентки 1 курсу гр. БАД-519 сп Борисюк Олени - **«Мальовнича Україна»**. Зроблені з любов'ю ткані панно, українська лялька-мотанка, вишиті рушнички та картина, на якій зображено річку Дніпро, милували око та гармонійно доповнювали експозицію **«Українські обереги»**.

Такі виставки, безумовно, сприяють формуванню культурного й естетичного світогляду молоді, допомагають вихованню шанобливого ставлення до духовних надбань українського народу та його

мистецьких цінностей.

Зацікавив гостей і **перегляд живопису** юної запорізької художниці **Данилкіної Анастасії «Україна – Китай: діалог культур»**, який організували працівники бібліотеки з нагоди проведення заходу та який нагадав всім про святкування у 2019 році ще одного свята - **Року Китаю в Україні**. Художниця майстерно провела паралель між двома культурами, відобразивши це у своїй творчості.

У рамках культурної програми заходу працівники бібліотеки організували **також майстер-клас «Ляльки-мотанки»**, який провела майстриня Балусева Світлана Валентинівна.

Наші земляки – це справжнє джерело творчих ідей і натхнення. У цьому ми змогли ще раз переконатися, захоплюючись представленими роботами.

Заходи, організовані бібліотекою, сприяли створенню українського колориту та формуванню творчої, ініціативної, національно свідомої молоді.

Такі заходи якнайкраще відображають українську історію, мистецтво, культуру, символіку та забезпечують можливості постійного духовного вдосконалення молоді, формування їх інтелектуального та культурного потенціалу як найвищої цінності суспільства.

"Круглий стіл" очима його учасників:

«7.11.2019 року мені випала нагода поспілкуватися з молоддю на "круглому столі", присвяченому Дню української писемності та мови і проведеному в "Запорізькій політехніці". Приємно вразило, що на цьому заході панував український дух. Хвилювання і щире намагання студентів донести те, що відкрили для себе в багатій культурі українського народу, до товаришів – ось що було головним на цьому заході. І підтвердженням цього була увага і повага до кожного доповідача. Такі заходи сприяють об'єднанню молоді українським духом, незалежно від професії, схильностей і вподобань» (народна майстриня С.В. Балуєва, ТОВ "Самоцвіти Запоріжжя").

Спільно з кафедрою українознавства та загальної мовної підготовки було проведено й інші заходи. Найважливіші з них наступні:

- перегляд фільму «Герої України. Крути. Перша незалежність» (з циклу «пізнавально-історичне кіно») до Дня пам'яті Героїв Крут;

- перегляд кінострічки Тараса Химича «Легіон. Хроніка Української Галицької Армії 1918 – 1919 рр.» (з циклу «пізнавально-історичне кіно») до 100-рччя з часу Чортківської операції УГА під час українсько-польської війни 1910 – 1919 рр. – за участю доцента кафедри, кандидата історичних наук Чопа В.М.

Також бібліотека впродовж року співпрацювала з кафедрами журналістики, психології, соціальних наук та багатьма іншим

Виставкова робота сектору абонементу художньої літератури та читальної зали мистецтвознавчої літератури.

Провідне місце у структурі бібліотечно-інформаційної діяльності займає виставкова робота. Прагнучі до максимального розкриття змісту своїх ресурсів для користувачів, працівники абонементу художньої літератури приділяють особливу роль створенню цікавих інформаційних та тематичних книжкових виставок, відкритих книжкових переглядів. Вони є дієвим засобом впливу на формування читацької уваги.

Знаходячись у постійному пошуку нових підходів до організації книжкової виставки, бібліотекарі Наталія Федько та Юлія Дяченко приділяють особливу увагу моделюванню бібліотечного простору, формуванню позитивного іміджу бібліотеки: намагаються привабливо оформити і розмістити виставковий матеріал, так, щоб читач сприймав її як свою, цікаву саме йому. Відсутність жорстких рамок в організації виставок та переглядів сприяє розвитку творчості, збагаченню бібліотечного досвіду. Книжковим виставкам та переглядам абонементу художньої літератури притаманні такі риси, як актуальність, динамізм, оперативність.

Так, увазі відвідувачів було надано інформацію про оголошення ЄС у 2019 році м. Осло (Норвегія) – «зеленою» столицею Європи; м. Матера (Італія) і м. Пловдив (Болгарія) – культурними столицями Європи;

м. Нови Сад (Сербія) – молодіжною столицею Європи.

Для цього було створено інформативні плакати.

Додаємо декілька з них:

У роботі організації беруть участь держави з 4 статусами: повноправні члени, регіони, асоційовані держави, спостерігачі (Україна, зокрема, має статус спостерігача).

Передбачений також статус “спеціального гостя” для територій, які не мають державного статусу, але які беруть участь у Самітах і в яких-небудь програмах Організації Міжнародний День Франкофонії (Journ e Internationale de la francophonie) – свято усіх людей, які говорять французькою, а також вивчають і люблять французьку мову, святкують 20 березня! Кількість країн-членів МОФ (міжнародної організації Франкофонії) – 56, 3 асоціативних члени і 14 спостерігачів!!

Сьогодні в світі більше 200 млн франкофонів!

У ВЕПЕЧІ 2018 ПО
STARTUP&B&B ФРАНКО

Франкофонія – це співпраця франкомовних країн у сфері культурного та лінгвістичного розповсюдження французької мови

Упродовж багатьох століть французька мова і культура робили помітний вплив на інші народи і держави, постійно знаходячись в центрі уваги світової спільноти. Що означає бути «галсophone»? Це не просто вміти говорити французькою! Передусім, це усвідомлювати свою приналежність до численної групи людей, які розділяють загальні цінності, інтерес до французької культури і мови, і живуть у дивовижному світі з виключною назвою «Франкофонія»!!!

Термін «франкофонія» уперше був спожитий у 1880 році французьким географом Онезімом Реклю для позначення географічних територій, де поширена французька мова, або сукупності людей, які говорять французькою.

На цей час поняття «Франкофонія» трактується ширше: це засіб взаємодії між різноманітними культурами, це новий спосіб розуміти світ в усьому його мовному різноманітті.

Про це йшлося під час зустрічі Міністра освіти і науки України Ллії Граведе з Послом Франції в Україні Паскалем Домом 3 липня 2018 року. МОН та Посольство Франції в Україні сподіваються залучити до проведення всієї сукупності Франкомовних країн. Рік французької мови в Україні 2018-2019 має стати популяризацією французької мови за допомогою різноманітних заходів та проєктів, що будуть здійснюватися на всій території України.

Міжнародна Організація Франкофонії стає все більш «відкритою», в неї постійно вступають нові країни (у тому числі які не входили в колишню Французьку колоніальну імперію: наприклад, Гаїнаї-Бісая, Гвінея, Молдавія).

Цікаві факти про французьку мову

— Прогнози на 2050 рік вказують, що кількість франкофонів має досягнути 700 мільйонів (через демографічне зростання на африканському континенті), які представлятимуть 8% населення планети, у порівнянні з 3% на сьогодні; потенційно, один з найбільших економічних ринків.

– 274 мільйони людей у світі говорять французькою на 2014 рік (220 мільйонів на 2010 рік). Таким чином, французька є п'ятою найпопулярнішою мовою у світі за кількістю мовців (мандаринська, англійська, іспанська та, згідно з останніми оцінками, арабська або гінді) єдиною мовою, поруч з англійською, якою спілкуються на п'яти континентах.

— Французька — 2-га мова за кількістю людей, які її вивчають: 125 мільйонів учнів. 900 000 викладачів французької.

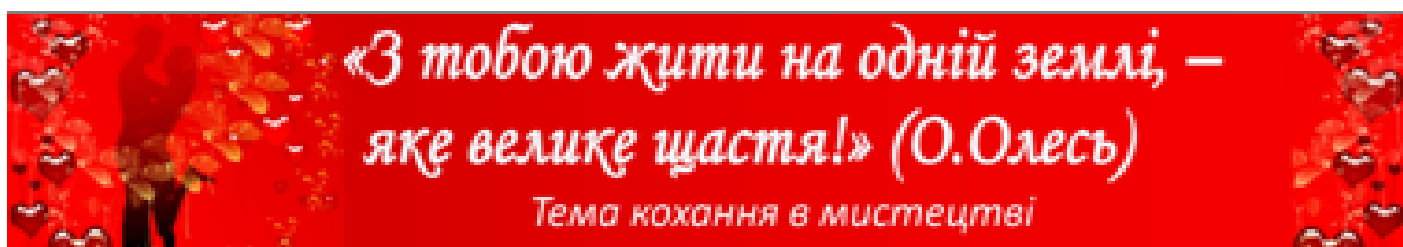
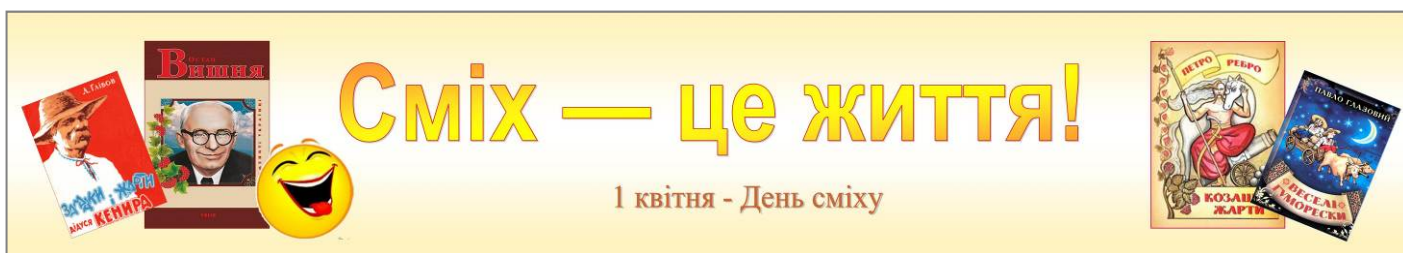
– Французька – 3-тя робоча мова у світі бізнесу, робоча мова багатьох міжнародних (ООН, СОТ, ОЕСР, МОП ...), європейських (Європейський Союз та Рада Європи) та африканських установ і організацій.

– Французька – 4-та мова за популярністю в Інтернеті зі 180 мільйонами користувачів; 6-та мова за кількістю відвідуваних сайтів за місяць; 5-та за популярністю мова у Вікіпедії та 3-тя на сайті «Amazon».

- Міжнародна організація Франкофонії (ОІФ), заснована у 1970 році, об'єднує 84 країни та уряди, серед яких як повноправні члени організацій, так і члени-спостерігачі, як Україна. Такими чином, до Міжнародної організації Франкофонії входять близько пів третини країн планети і близько 900 мільйонів людей.

- У Французькій культурній мережі (Французькі інститути та «Альянс французь»)- виваюють французьку близько 620 000 осіб. У шкільній французькій мережі за мордоном, яка пропонує навчання згідно з навчальними програмами Міністерства національної освіти Франції, здобувають освіту, у сирю чергу, 320 000 чини.

Привертають до себе увагу й назви тематичних виставок, переглядів, їх оформлення:

- Багато читачів у своєму виборі орієнтується на **авторів-переможців літературних премій та конкурсів**. Тому доречною була тематична виставка **«Коронація слова» - літературний портрет сучасної України**.

Відвідувачі отримали гарну нагоду познайомитися з творами сучасної української літератури, відзначеними «Коронацією слова». Читачі дізналися, хто став переможцем конкурсу «Коронація слова - 2019». Завданням конкурсу є пошук нових імен, стимулювання й підтримка сучасного літературного процесу, кіно й театру. Тож читачі отримали повну інформацію про умови конкурсу та інформацію про переможців.

			
ПЕРЕМОЖЦІ КОНКУРСУ «КОРОНАЦІЯ СЛОВА – 2019»			
Відзнака	Назва твору	Автор	Місто
Романи			
I премія	«Зламані сходи»	Василь Добрянський	Івано-Франківська обл.
II премія	«Шпигунки з притулку Артеміда»	Наталія Драгопол	Греція(Афіни)
III премія	«Літератор»	Сергій Грінченко	Суми
Южосценарії			
I премія	«Кишень»	Алла Мелентьева	Київ
II премія	«Коли приходить вечір»	Соломія Кривенко	Львів
III премія	«День перемоги»	Олександр Уманський Андрій Євстратенко	Київ
Пісні			
I премія	«Собака»	Юрій Васюк	Чернігів
II премія	«Степан Бандера»	Марія Лелека	Київ
III премія	«Шахтар-чемпіон»	Володимир Стенько	Синьківське
Пісенна лірика			
I премія	«Молитва безвісти зниклого»	Ігор Жук	Київ
II премія	«Колисова для тата»	Юліана Ганна	Київ
III премія	«Амарантові рими»	Анна Іарач	Харків
III премія	«Не відпускай»	Наталія Смирнова	Кропивницький
Як тебе не любити...			
I премія	«Колисова для Проні»	Сергій Леоненко	Київ

Наукова бібліотека НУ "Запорізька політехніка" запрошує
9-27 грудня
ауд. 516

ВИСТАВКА
іграшок з фетру
ФЕДОТОВОЇ СВІТЛАНИ

2020

Миші у бібліотеці !!!

Ловіть святковий настрій
і даруйте його
рідним та друзям!

Творчість, що надихає...

**Українські
обереги**

Експозиція робіт
творчого об'єднання
"Самоцвіти Запоріжжя"

Мальовнича Україна
Творча експозиція
Олени Борисюк
ст. гр. БАД-539 сп

**Мовні поради для
успішної презентації**

**Літературні обрії
Запорізького краю**

**Зимова книга
зігріває душу**

Є зимові книги. Але не ті, що про зиму.
А ті, що роблять затишною заметіль за вікном...

**Риторичні обрії
українського
комунікаційного
простору**

**І зачаровує серця
пісенна
українська
мова...**

Книжковий перегляд
до Дня української писемності
та мови

**ЗБРОЙНІ СИЛИ УКРАЇНИ –
ГОРДІСТЬ ТА МІЦЬ НАШОЇ ДЕРЖАВИ**

6 грудня—День Збройних Сил України

**Джеймс Фенімор Купер –
«американський Вальтер Скотт»**

230 р. від дня народження американського письменника,
класика пригодницької літератури

До Всесвітнього дня туризму у залі мистецтв експонувалися акварель та графіка **Запорізької художниці Оксани Хижняк «Мандри на папері»**, де були зображені різні міста Європи.

Перегляд-інсталяція журналів та інших друкованих видань про різні міста України вдало доповнював експозицію картин. Роль ай-стопера в інсталяції виконували **червона валіза та паспорт одесита**, повз які не пройшов жодний відвідувач.

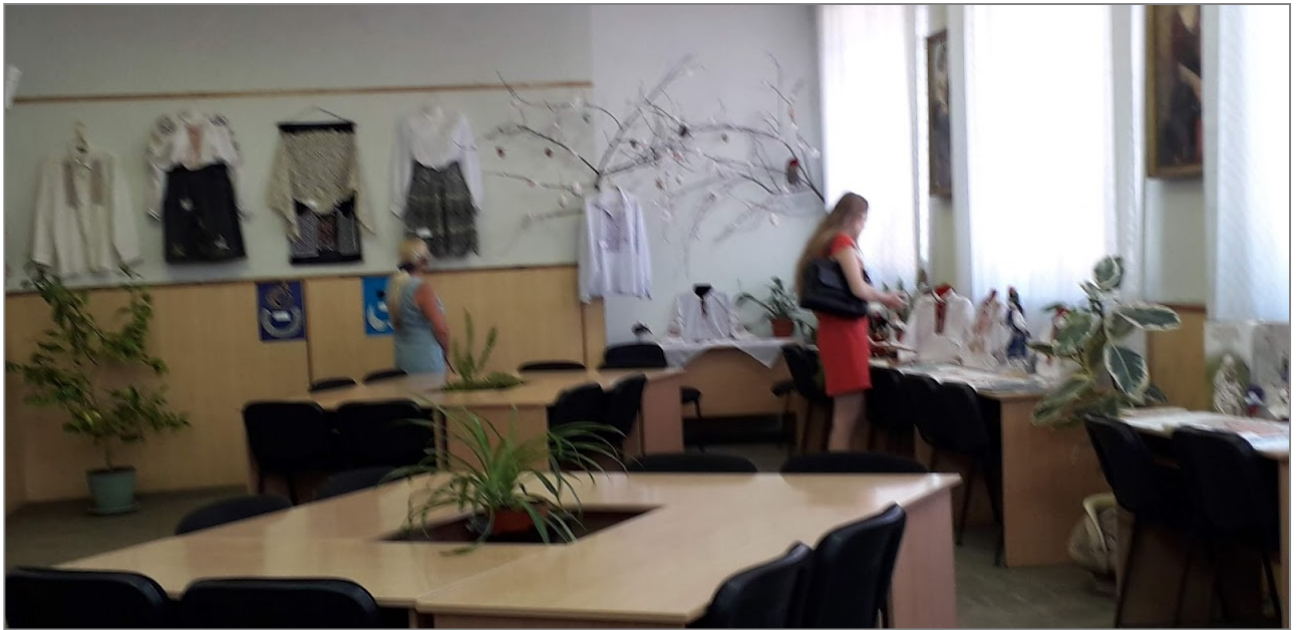

- Також використовувалися й інші **перегляди-інсталяції**. До них належить і такий перегляд: **«Вишивка – поезія душі»**. Експонувалися вишиті бісером та хрестиком роботи Бабашевої Л.М., співробітників та студентів вишу, вишивальниць з творчого об'єднання «Самоцвіти Запоріжжя».

Цей перегляд привертав до себе увагу багатьох відвідувачів, органічно доповнюючи книжково-ілюстративний перегляд до Дня вишиванки.

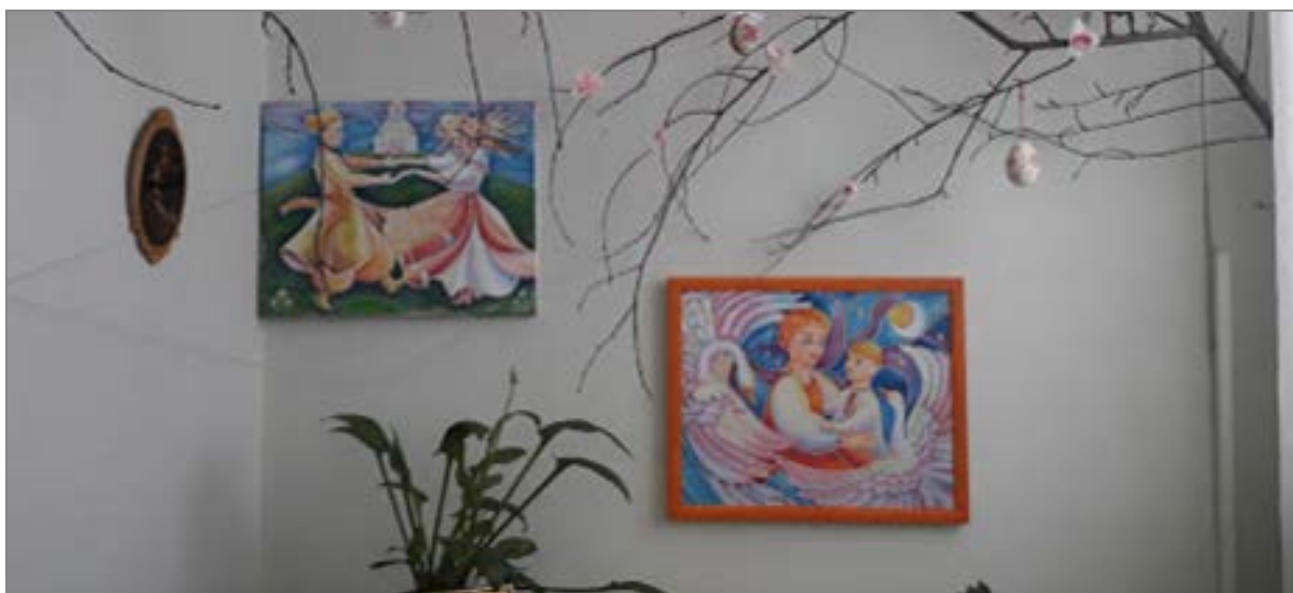

Великодній перегляд-інсталяція «Благословення сходить із небес – Христос Воскрес!» також привернув до себе увагу. Тематичну виставку книг та журналів вдало було доповнено декоративно-прикладним мистецтвом учнів та викладачів художнього відділення Запорізької дитячої школи мистецтв №1.

Не менш захоплюючими були перегляди-інсталяції від творчого об'єднання «Самоцвіти Запоріжжя» «Українські обереги», «Мальовнича Україна» організовані до Дня української писемності та мови; передноворічний святковий перегляд іграшок з фетру Федотової Світлани «Миші у бібліотеці!»; перегляд авторських робіт, вишитих стрічками, Златоверової Оксани «Квітковий вернісаж», виставка-інсталяція до Світлого Воскресіння Христового «Великдень всіх нас на гостини просить!» та багато інших.

Виставки та перегляди одного жанру. До них відносяться такі:

- **«Поезія – це музика душі»** - перегляд поетичних творів до Всесвітнього дня поезії.
- **Художня спадщина Т.Шевченка.** Перегляд живопису українського художника – до 205-річчя від дня народження.
- **Благовіщення Пресвятої Богородиці у світовому живописі.** – тематична виставка до Благовіщення.
- **«Фотографія – моє хобі, що переросло у стиль життя»** - перегляд фоторобіт ст.. лаборанта кафедри ОТЗВ Аверченко І.П.;

- **«Європав об'єктиві».** Прергляд фотографій Смірнові Ольги, відділ діловодства.
- **«Запоріжжя моє кохане...».** Фотоперегляд світлин учнів Запорізького ліцею № 105 – до Дня м. Запоріжжя.
- **«Заповідна Хортиця – джерело натхнення і краси».** Перегляд робіт запорізьких фотохудожників Сергія та Ігоря Лаврових.

Отже, тематичні виставки та перегляди, організовані співробітниками сектору, створювалися таким чином, щоб їх оформлення зацікавило відвідувача, примусило зупинитися біля них, замислитися, зрадіти чи засмутитися або просто відпочити. Усі тематичні виставки та перегляди мали певну концепцію. Створюючи певну виставку чи перегляд, працівники сектору завжди пам'ятають, що це творчий процес.

Культурно-просвітницькі та виховні заходи абонементу художньої літератури та читальної зали мистецтвознавчої літератури, проведені у 2019 році, умовно поділені за тематикою

Орієнтуючись на знаменні та пам'ятні дати 2019 року, ювілеї видатних діячів культури, літератури та мистецтва, концепцію виховання дітей та молоді у національній системі освіти, **стратегії розвитку бібліотечної справи на період до 2025 року «Якісні зміни задля сталого розвитку України»**, міжнародні десятиліття, проголошені ООН, Укази Президента України про оголошення 2019 року Роком Китаю в Україні та Роком французької мови в Україні, було проведено різноманітні за тематикою культурно-просвітницькі та виховні заходи.

Проведено заходи до Дня пам'яті Героїв Крут, до 100-річчя з часу Чортківської операції УГА під час українсько-польської війни 1918 – 1919 рр., Міжнародного дня рідної мови, Міжнародного жіночого дня, Дня сміху, до Міжнародного літературного конкурсу романів, п'єс, кіносценаріїв, пісенної лірики та творів для дітей «Коронація слова», до святкування року Китаю та Року французької мови в Україні, Дня українського козацтва, Всесвітнього дня поезії, до Великодня, Дня матері, Дня захисника України, Дня української писемності та мови, Дня Перемоги у Другій світовій війні, Дня музики тощо.

• «Українська ідея: гідність, свобода, майбутнє»

У 2019 році працівники сектору активно продовжують реалізацію **проекту «Українська ідея: гідність, свобода, майбутнє»**. Основна мета проекту - створити платформу для розвитку українського суспільства та спільних дій, базованих на:

- утвердженні патріотичних цінностей і вихованні поваги до культурного та історичного минулого України;

- відображенні досвіду та явища свободи, а також виявів їх у громадському житті;
- збереженні пам'яті про боротьбу за свободу в новітній історії України;
- вшануванні пам'яті героїв Небесної сотні та учасників Революції гідності;
- дослідженні українських рухів за свободу останніх років;
- осмисленні місії українців у контексті загальноєвропейських цінностей;
- натхненні й мотивуванні задля самостійних відповідальних мислення та дій.

Наукова бібліотека НУ «Запорізька політехніка» має стати авторитетною інноваційною платформою для утвердження серед широкого загалу цінностей громадянського суспільства з оперттям на історичний досвід боротьби українців за свої права, відкритим форумом для дискусій і поширення ідей гідності, незалежності, свободи, самоорганізації, сприяння активізації громадських ініціатив, консолідації та розвитку суспільства й формування відповідальності за майбутнє.

- **Заходи з вшанування історичного минулого України та рідного краю. Відзначення 100-річчя подій Української революції 1917 – 1921 років.**

Впродовж року було ініційовано та проведено низку заходів на відзначення річниць важливих подій Української революції.

✓ Так, до **відзначення 100-річчя бою під Крутами** та з метою збереження пам'яті про ті героїчні дні, у бібліотеці відбувся **перегляд стрічки «Герої України. Крути. Перша незалежність», (2014 р.)** - з циклу «Пізнавально-історичне кіно». До бібліотеки завітали студенти-першокурсники. Доцент Кафедри українознавства та загальної мовної підготовки, кандидат історичних наук Чоп В.М. нагадав присутнім про нерівний бій під Крутами 1918 року, який увійшов в історію як приклад героїчної боротьби і на довгі роки став одним із символів боротьби українського народу за свободу і незалежність.

Бібліотекар Федько Н. **провела огляд літератури за темою «Подвиг героїв під Крутами»**, закликаючи молодь цікавитися історією Батьківщини. Далі відбувся перегляд документальної стрічки «Герої України. Крути. Перша Незалежність» (2014 р., режисерка фільму – Сніжана Потапчук.), під час якого

студенти змогли поглибити свої знання з історії та більше дізнатися про бій під Крутами.

Після перегляду стрічки відбулося обговорення зображених подій – бою під Крутами, що на тривалі роки став одним із символів боротьби українського народу за свободу і незалежність.

- ✓ Героїчним подіям під Крутами також було присвячено **бібліографічний огляд «Крути - 1918. Пам'ятаймо»** - огляд однієї книги – збірки у пам'ять героїв Крут – **«Крути». Крути : збірка у пам'ять героїв Крут / упор. Зінкевич О., Зінкевич Н. – К.: Смолоскип, 2008. – 422 с.**

Працівниця зали художньої літератури Дяченко Ю. нагадала першокурсникам про одну з найтрагічніших сторінок української історії – бій під Крутами – та запропонувала ознайомитися зі збіркою «Крути», виданою видавництвом «Смолоскип».

Вона розповіла про величезне символічне значення бою під Крутами. Студенти дізналися, що до збірки «Крути» увійшли найрізноманітніші матеріали. Це й історичні документи та статті, в яких розкривається хід та причини трагедії, і художні твори, але насамперед – публіцистика різних часів. Найцінніша частина книги – спогади нечисленних учасників бою, яким вдалося вижити. Багато матеріалів, узятих із важкодоступних діаспорних видань, публікуються в Україні вперше. Книга містить унікальний анотований іменний покажчик авторів збірника та історичних осіб, причетних до бою під Крутами, а також вперше опубліковано бібліографію матеріалів, які стосуються бою.

Студенти із великим зацікавленням слухали бібліотекаря, вступали в діалог, показали свою небайдужість до тих трагічних сторінок історії.

- ✓ В рамках відзначення на державному рівні **100-річчя з часу утворення Західноукраїнської народної республіки.**, студенти-першокурсники 14 лютого взяли участь у перегляді документально-історичної стрічки **«Легіон. Хроніки Української Галицької армії 1918-1919рр.»** - з циклу **«Пізнавально-історичне кіно»**.

Ця подія стала справжнім емоційно-патріотичним зворушенням, подарувавши студентам можливість вкотре деталізувати та поглибити знання про історію державності на західноукраїнських землях, а також проникнути ідеями й поглядами на питання формування держави ЗУНР в контексті позицій як українського етнічного населення, так і представників інших національностей, котрі у ці події столітньої давності населяли Галичину.

Студенти залишились із цікавими враженнями, корисною історичною інформацією та піднесенням власної національно-патріотичності самосвідомості.

✓ До 100-річчя від часу проголошення об'єднання двох українських державних утворень – УНР і ЗУНР та до Дня Соборності України на початку семестру працівники бібліотеки провели для студентів бібліографічний огляд «Велич України в її Соборності», нагадавши молоді про День Соборності України – свято, що відзначається щороку в день проголошення Акту возз'єднання Української Народної Республіки та Західно-Української Народної Республіки, що відбулося 22 січня 1919 року на Софійській площі в Києві; про свято, якому передувало підписання (22 січня 1918 р.) Четвертого універсалу Центральної Ради; яким Українську Народну Республіку проголошено суверенною і незалежною державою.

Бібліотекарі сектору провели бібліографічний огляд художньої літератури за поданою тематикою та звернули ще раз увагу слухачів на тому, що проблема соборності України сьогодні, після двох десятиріччів Незалежності, є, на жаль, не менш актуальною.

Для огляду були підібрані книги, які мають на меті якнайповніше ознайомити читача з невідомими та цікавими фактами про Україну, виховувати патріотичні почуття, викликати інтерес до історії держави, ніколи не забувати про сумний досвід минулого, з оптимізмом дивитись у майбутнє.

Саме письменники, що художньо досліджують національне минуле, знаходяться в авангарді подій, які відбуваються в суспільстві.

Серед представленої літератури особливу увагу було приділено творчості таких поетів, як **Олександр Олесь** та **Євген Маланюк**, бо в їх творчості особливо відбилася ідея соборності. Більше того, події початку 1919 року стали визначальними у їх житті.

Студенти дізналися, що для першого цей етап став певною мірою завершальним. З дипломатичним паспортом від уряду УНР у лютому 1919 року О. Олесь виїждить до Будапешта, розпочавши свій новий життєвий період життя на еміграції поміркованого і споглядального поета. А для Євгена Маланюка від часів УНР лише почалася його свідомо активна боротьба.

Також присутні дізналися про вірш О.Олеся «Дух наш пречистий, дух наш народний» (написаний 19 грудня 1919 р.), який став одним із найглибших втілень ідеї соборності України в нашій поезії. Він був ніби пророчим віщуванням Акту Злуки, який за місяць був підписаний. Вірш так і залишився ненадрукованим і був включеним лише у наші часи до зібрання творів Олеся.

✓ З нагоди відзначення у 2019 році Дня пам'яті та примирення і 74-ї річниці перемоги над нацизмом у Другій світовій війні 8 травня у бібліотеці НУ «Запорізька політехніка» відбулася лекція завідувача відділу новітньої історії Запорізького обласного краєзнавчого музею В. Лінікова «Запорізьке підпілля: радянські міфи та реалії», під час якої присутні дізналися про Запоріжжя доби Другої Світової.

Йшлося про окупацію та підпілля; про те, як жили в той час люди, хто підтримував, хто боровся, а хто вичікував. Далі – про деокупацію.

Під час лекції слухачі багато дізналися про організоване та неорганізоване прорадянське підпілля. Про справжніх та вигаданих його діячів. Також було викладено факти про відомих та невідомих людей. Багато цікавого дізналися присутні і про Дніпрогес, Запоріжсталь та залізницю часів Другої Світової війни.

✓ До Дня пам'яті та примирення та до Дня Перемоги також було організовано розгорнутий книжково-ілюстративний перегляд «Перегортає пам'ять сторінки», мета якого - ознайомити читачів з творами на тему Другої світової війни, зацікавити новими виданнями та маловідомими документами.

✓ **Запорізькі козаки: історія лицарства.** Розгорнутий перегляд-дайджест, що пройшов у жовтні у залі художньої літератури, було присвячено 495-річчю від походу запорозьких козаків проти турецького ханства та до 380-річчя від дня народження гетьмана Івана Мазепи.

- **Краєзнавча робота**

Одне з чільних місць в освітньо-виховному процесі молоді належить вихованню любові і дбайливого ставлення до рідної землі, – своєї “малої батьківщини”, її історії, поваги до народних традицій і звичаїв, фольклору, любові до рідної природи. Нема в людини місця дорожчого, ніж те, де вона народилась, землі, на якій зросла... Щоб по-справжньому любити рідний край, його слід добре знати, необхідно вивчати його історію, мову, культуру. У зв'язку з цим одним з пріоритетних напрямів патріотичного виховання молоді є краєзнавство.

Саме краєзнавча робота посідає важливе місце в діяльності працівників сектору з тим, щоб за допомогою краєзнавчих матеріалів сприяти вихованню у молоді патріотизму, національної свідомості, високої моральності.

Прищеплювати любов до поезії, розвивати інтерес до культури й літератури рідного краю, виховувати почуття гордості за свій край, за прекрасне поетичне слово, яке живе на запорізькій землі – дуже важливі завдання, яким бібліотека завжди приділяє значну увагу.

Серед багатьох культурно-масових заходів, що проводилися у 2019 році, краєзнавчий напрямок мали наступні заходи:

- **Музично-поетична акварель «Поезії одвічна таїна»** за участю поетів та музикантів Запорізького краю;
- **«Знов весна, і знов надії».** Творча зустріч з запорізьким автором-виконавцем бардовської пісні, доцентом Кафедри теорії та практики перекладу НУ «Запорізька політехніка» Хавкіною Оленою – до весняних свят;
- **Лекція** завідувача відділу новітньої історії Запорізького обласного краєзнавчого музею Лінікова В.А. **«Запорізьке підпілля»;**
- Активна участь творчого об'єднання **«Самоцвіти Запоріжжя»** у багатьох заходах, виставках, переглядах, які проводила бібліотека;
- Творчі зустрічі та перегляди графічних робіт Єншуєвої Т.В. **«Олександрівськ. Архітектурна спадщина»;**
- Віртуальна екскурсія **«Загадкова Хортиця»:** Рослинність та тваринний світ заповідного острова за участю ст.. наукового співробітника сектору охорони природи Національного заповідника «Хортиця» Василенка Сергія;
- **«Таїна акварелі».** Творча зустріч і майстер-клас з запорізькою художницею-акварелісткою Оксаною Хижняк;
- **Круглий стіл «Культура вербальної презентації в Україні»**, під час проведення якого приділялася велика увага відродженню і

збереженню культурних, історичних і мовних традицій рідного краю;

- **Знайомство з творчістю юної запорізької художниці Анастасії Данилкіної** - перегляд живопису художниці «Україна – Китай: діалог культур» та арт-зустріч з обдарованою дівчиною;
- **«З любов'ю до тебе, запорізький мій краю!» Творча зустріч та перегляд фоторобіт відомих запорізьких фотохудожників Сергія та Ігоря Лаврових.** До 80-річчя Запорізької області.

- **Українська мова – фактор розвитку держави.**

Заходи з вшанування української мови

З метою сприяння усвідомленню значення рідної мови, виховання прагнення передати нащадкам наш скарб – українську мову – у науковій бібліотеці НУ «Запорізька політехніка» було проведено низку заходів.

Орієнтуючись на Програму розвитку і функціонування української мови в Запорізькій області на 2016-2020 роки, працівниками сектору було організовано та проведено такі культурно-масові заходи:

✓ **Лекція Олени Ольшанської «Мовні хитрунці: вживання фемінітивів в сучасній українській мові» та презентація книги О. Ольшанської «Лінії на долні»**

18 лютого, напередодні Міжнародного дня рідної мови, у залі мистецтвознавчої літератури відбулася цікава зустріч студентів та співробітників вишу з поеткою, філологінею, координаторкою проекту «Безкоштовні курси української мови у Запоріжжі» та бібліотекаркою Комунального закладу «Запорізька обласна бібліотека для юнацтва» Запорізької обласної ради - Оленою Ольшанською, яка провела **інтерактивну лекцію «Мовні хитрунці»**.

Разом із лекторкою слухачі згадали основні формули мовленнєвого етикету, дискутували про те, чому не варто вживати фразу «Я вибачаюсь» та чому «Дякую» не може бути великим. З'ясували, що у слові «мережа» наголос падає на другий склад, а у слові «випадок» - на перший. Дізнались, що «чорнослив» та «чорнозем» мають такий самий наголос, як і назва міста Чорнобиль. Також присутні тренувалися редагувати речення та долати суржик.

Окрему увагу було приділено висловам, якими найчастіше українці користуються помилково, та порадила, як їх легше запам'ятати: приймають - гостя, а участь - беруть, друзі - зустрічаються, а помилка - трапляється.

Наприкінці зустрічі філологія поділилася інформацією про те, якими словниками та сайтами варто користуватися для вдосконалення мовлення, адже грамотність - це обов'язкова риса успішної та конкурентоздатної особистості.

Цього ж дня відбулася і презентація нової книги О. Ольшанської «Лінії на долоні», під час якої присутні мали можливість насолодитися мелодійною українською мовою у виконанні авторки представлених поетичних творів.

✓ **Музично- поетична акварель «Поезії одвічна таїна» - до 55-річчя фестивалю «Поетичний травень»**

24 квітня у залі мистецтвознавчої літератури відбулася зустріч з відомими запорізькими письменниками, які плекають рідну українську мову. Вони презентували свої твори, видані у 2019 році за сприяння Запорізьких облради та облдержадміністрації. Цим заходом запорізькі майстри слова відкрили літературно-мистецьке свято

«Поетичний травень», започатковане патріархом запорізького письменства Петром Ребром 1964 року. Зі своїми творами виступили Лариса Коваль, Тетяна Осінь, Лорина Тесленко, Володимир Віхляєв, Віра Шмига, Полян-Пилип Юрик, Костянтин Сушко, голова ЗОО НСПУ Олександр Медко. Поетичне слово, обрамлене в музику, прозвучало

у виконанні заслуженого артиста естрадного мистецтва України, композитора Анатолія Сердюка.

За допомогою засобів художнього читання, музики і співів гості заходу майстерно передали чарівність українського поетичного слова, допомогли студентам і всім присутнім усвідомити роль української мови у всеукраїнському контексті. А Анатолій Сердюк презентував свою збірку **«Щоби бути українцями, говоримо українською»**.

Слова щирої вдячності за подароване свято прозвучали з вуст доцента кафедри українознавства й загальної мовної підготовки вишу Катерини Бондарчук.

Великою приємністю для бібліотеки та всіх читачів став подарунок від Запорізької організації Національної спілки письменників України – це 26 книг, які презентувалися під час заходу, серед яких: книга Білокопитова М.Г. «А Вічний час не поспіхом тече...», «Заворожений острів» Костянтина Сушка, філософські твори Олександра Медка «Хора», «Про природу», поезіях В. Терлецького «Дощ і місто», поезії О. Ольшанської «Лінії на долоні», збірка поезій Л. Коваль «На прощальний танок запросив листопад», «Ворожіння на кавовій гущі...» П. Орлика, вірші Тетяни Осінь «Життєдайне слово», «Пізня зав'язь», рання лірика М. Брацило та спогади «Я зроду тут живу», спогади Віктора Чабаненка про малу Батьківщину - книга «З глибин пам'яті», поезії М. Буряка («Небо на двох») та В. Віхляєва («Родовий портал»), «Сакральне - священне, заповітне» про слова, мову у творчості О. Медка, «Антологія творів письменників запорізьких літоб'єднань початку ХХІ сторіччя» (книга 1-ша) та багато інших.

✓ **Круглий стіл «Культура вербальної презентації України: історичні витоки, особливості, сучасні проблеми»**

Круглий стіл «Культура вербальної презентації України: історичні витоки, особливості, сучасні проблеми» було організовано та проведено до Дня української писемності та мови.

Українській писемності та мові були присвячені такі тематичні виставки та перегляди:

- ✓ **Риторичні обрії українського комунікаційного простору;**
- ✓ **Мовні поради для успішної мовної презентації;**
- ✓ **Літературні обрії Запорізького краю;**

Особливу увагу було приділено українським **письменникам-ювілярам**.

Відвідувачам зали художньої літератури було запропоновано птакі тематичний огляд **Співець національного відродження України Павло Чубинський**. З нагоди 180-річчя ювіляра студентам запропонували ознайомитися з виданнями, які висвітлюють багатогранну творчість українського етнолога, фольклориста, поета, автора слів гімну «Ще не вмерла Україна», активного діяча українського національного руху на Правобережній Україні Павла Платоновича Чубинського.

Було організовано наступні тематичні виставки, присвячені життю та творчості українських письменників-ювілярів:

- **Говорив серцем, розумом, душею...** До 170-річчя з дня народження **Панаса Мирного** - письменника, драматурга, громадського діяча.

- **Пантелеймон Куліш: Класик на терезах історії**. Виставка-портрет до 200-річчя від дня народження українського письменника, фольклориста, етнографа, перекладача.

- **«...І сміявся, і плакав з любові»** - виставка-вшанування до 130-річчя від дня народження українського письменника, гумориста, сатирика, перекладача, борця за незалежність України ХХ століття, в'язня концтаборів **О. Вишні** (справжнє ім'я – Павло Губенко).

- **«Без ядра горіх ніщо, так само, як і людина без серця»** (Г. Сковорода). 225 років з дня смерті видатного українського філософа, богослова, поета, педагога **Г.С. Сковороди**.

- **«Життя коротке, Нація – вічна, а я щаслива – отут і вже...»** (**М. Матіос**). До 60- річчя від дня народження української поетеси, прозаїка, лауреата Шевченківської премії **Марії Матіос**.

Для того, щоб привернути увагу читача до сучасної української книги, у залі художньої літератури створено постійнодіючу книжкову виставку **«Люби рідне, читай українське!»**, яка постійно поповнюється творами сучасних українських письменників та поетів.

- **Ювілеї видатних українців**

Бібліографічні огляди:

- **Співець національного відродження України. Огляд літератури з творчості Павла Чубинського (1839-1884),**
- **Степан Бандера – прапор національно-визвольної боротьби.** Огляд історичної літератури з фонду абонементу художньої літератури НБ ЗНТУ. До 110-річчя від дня народження українського політичного діяча, одного з лідерів укр. національно-визвольного руху XX ст. Степана Бандери.
- **Іван Мазепа – меценат і будівничий української держави.** До 380-річчя від дня народження.

Книжкові виставки:

- **Будівничий великої держави: образ Я. Мудрого в художній літературі та мистецтві – Книжково-ілюстративна виставка до 1000-річчя з початку правління великого князя Київської Русі.** На виставці були представлені такі художні твори як: роман П. Загребельного "Диво", драма І. Кочерги "Свіччине весілля", вірш О. Олеся "Ярослав Мудрий" та інші. Під час виставки для кращого розкриття життєвого і творчого шляху князя Ярослава Мудрого були використані твори образотворчого мистецтва, а саме репродукції картин Петра Андрусіва "Французькі посли у Ярослава Мудрого", "Сватання Анни Ярославівни", "Княжа пристань у Києві". Цей художник своїми полотнами показав світові силу, велич і славу України
- До ювілеїв українських художників, майстрів декоративно-ужиткового мистецтва** було проведено наступні тематичні виставки:

- **Дивовижний світ Марії Примаченко.** 110 р. від дня народження українського майстра народного декоративного розпису Марії Оксентіївни Примаченко.
- **Український Бердслей.** До 125-річчя від дня народження українського художника і графіка Всеволода Максимовича.
- **Український живописець-імпресіоніст Іван Труш.** 150 р. від дня народження українського художника.
- **Художня спадщина Т. Шевченка.** До 2015-річчя від дня народження українського художника, поета Т.Г.Шевченка.

- **Європейська культурна спадщина**

Важливе місце у роботі сектору відведене тематиці консолідації суспільства, дотриманню європейських цінностей, інтеграції у європейське співтовариство, підвищенню якості життя. Проведено заходи, які тісно пов'язані з відзначенням **Міжнародного десятиліття зближення культур (2013 – 2022 рр.),**

Тож, під час планування своєї діяльності в руслі державної стратегії 2020, яка була спрямована на досягненні європейських стандартів життя та здобуття Україною гідного місця в світі, працівники сектору намагаються провести саме такі заходи, які допоможуть донести до студентської молоді та всіх відвідувачів бібліотеки інформацію про багатющу європейську культурну спадщину, аби вони дізналися про неї, оцінили це багатство, допомогли його зберегти і примножити.

В третю суботу травня, ми відзначаємо День Європи. В цей день жителі України відзначають почуття європейської єдності, причетність до спільних цінностей, культури, спільної історії всіх націй континенту.

Для нас це нагадування, що Україна - країна європейська.

Тому було проведено такі заходи:

З нагоди того, що ЄС оголосив м. Осло (Норвегія) – «зеленою» столицею Європи, м. Матера (Італія) і м. Пловдив (Болгарія) – культурними столицями Європи, а м. Нови Сад (Сербія) – молодіжною столицею Європи, до Дня Європи (18 травня) у залі мистецтвознавчої літератури було підготовлено інформаційну виставку плакатів.

Також було організовано постійно діючу тематичну виставку **«Мандруючи країнами Європи: Бельгія, Польща, Германия, Швеція, Іспанія, Монако, Франція та ін..»**, яка щомісяця оновлювалася новими виданнями журналів «Міжнародний туризм» та ін. Виставка мала величезний успіх і постійно привертала до себе увагу любителів мандрувати.

До Дня Європи у залі мистецтвознавчої літератури також було розміщено перегляд фотографій співробітниці відділу діловодства НУ «Запорізька політехніка» **Смирної Ольги – «Європа в об'єктиві»**. Її головна мета – донести до молоді, що треба робити крок на зустріч мрії та пізнавати світ, знайомитися з

багатющою європейською спадщиною! Фотографії Ольги привернули до себе увагу багатьох відвідувачів, надихнули на бажання ближче познайомитися з культурною спадщиною європейських країн, стимулювало молодь до перегляду альбомів та книжкових видань з мистецтва.

Яскравою подією та справжнім святом для усіх відвідувачів бібліотеки став **перегляд робіт творчого об'єднання «Самоцвіти Запоріжжя»** -

«Європейське мереживо», який працівники бібліотеки також організували до Дня Європи та провели 14 травня.

Організаторка заходу – завідувач сектору Федько Н.І. – під час відкриття заходу нагадала відвідувачам про святкування дня Європи в Україні, нагадала про інтеграцію українців у європейське співтовариство, розповіла про заходи, які організовано бібліотекою у 2019 році до Дня Європи та запропонувала гостей заходу поспілкуватися про такий вид декоративно-прикладного мистецтва, як мереживоплетіння, а саме – європейське мереживо. Захід, як завжди, супроводжувала книжкова виставка. Цього разу – з плетення мережива.

Для презентації перегляду оригінальних виробів європейського мережива, представленого у залі мистецтвознавчої літератури, до бібліотеки завітали майстрині з творчого об'єднання «Самоцвіти Запоріжжя»: Горонович Тетяна Борисівна, Наталія Щербаха, Ірина Сніжко, Людмила Катютіна та Алла Антоненко, від яких відвідувачі почули захопливу розповідь про такий вид мистецтва, як коклюшечне мереживоплетіння. Особливу увагу майстрині приділили саме європейському мереживу, створення якого для них стало справою життя.

Розпочали майстрині свою розповідь зі знайомства відвідувачів з регіональними стильовими особливостями мереживоплетіння в Україні. Далі - розповіли про основні елементи мереживоплетіння, звернули увагу на техникотехнологічних особливостях, правильному положенні рук і пальців під час роботи.

Відвідувачі заходу також почули і про такі поняття, як стовпчик без накиду, стовпчик з накидом в один, два, три прийоми, кілька стовпчиків з однією вершиною, пишній стовпчик, глуха петля, дужки з повітряних петель, кільце, піко.

Далі – знайомство з плетінням європейського мережива, приклади якого були представлені в експозиції.

Кожна майстриня розповіла про свої чарівні вироби, які створювалися з великим натхненням та любов'ю, ознайомила з символікою, орнаментом у виробах.

Наталія Щербаха показала, як на практиці відбувається пров'язування основних елементів мереживоплетіння за допомогою коклюшок. Показала приклад візерункового полотна. Виявилося, створити мереживо – це справжнє мистецтво, яке, можливо, не кожному дано осилити.

Тетяна Горонович, найстарша з майстринь, розповіла, що треба вміти користуватися текстовим записом та умовними знаками, вміти записувати візерунки текстово та умовними знаками за схемами і відповідно – читати їх.

Також вона розповіла, звідки майстрині беруть візерунки європейського мережива.

А Ірина Сніжко, яка у минулому працювала у стінах «рідної машинки», розповіла про свій творчий шлях, а також - про різні види, техніки, прийоми і способи мереживоплетіння та особливості їх застосування.

Захопливими були й розповіді Алли Антоненко та Людмили Катбтіної. Радість, позитивний настрій та естетичну насолоду отримали від зустрічі всі присутні. І хоча витончені вироби з мережива коштують недешево, майстрині подарували відвідувачам свято: усі бажаючі мали можливість приміряти ці речі та зробити світлину. Тож мистецька зустріч з майстриням коклюшечного мистецтва – справжніми чарівницями з творчого об'єднання «Самоцвіти Запоріжжя» - залишила найсвітліші і найтепліші спогади у серцях відвідувачів заходу.

- **Культурна спадщина світу**

Світові знаменні дати – 2019

Враховуючи знаменні дати **2019 року у світовому мистецтві**, особливу увагу було приділено творчому спадку Поля Сезанна: **Поль Сезанн - захоплення красою світу.** (книжково-ілюстративна виставка до 180-річчя від дня народження французького художника-постімпресіоніста); Сальвадора Далі: **«Сюрреалізм – це я!»** (Сальвадор Далі). (виставка-портрет до 115-річчя від дня народження іспанського художника **Сальвадора Далі; Скарбниця світового мистецтва: Ермітажу – 255!** (перегляд-вернісаж).

Світовий літературний спадок представлено на прикладі творчості таких письменників-ювілярів та поетів – ювілярів, як:

- Едгар Аллан По: **Едгар По – геній сутінок.** (Книжкова виставка до 210-річчя від дня народження американського письменника.

- Артур Конан Дойл: **Загублений світ Артура Конан Дойла.** (Книжкова виставка до 160-річчя від дня народження великого англійського письменника).

- Анна Ахматова: «...Я вічне віршів буття» (Виставка-портрет до 130-річчя від дня народження російської поетеси Анни Андріївни Ахматової).
- Жорж Санд: **Жорж Санд – феміністка мимоволі.** (Книжкова виставка до 215-річчя від дня народження французької письменниці Жорж Санд).
- Ф. Купер: **Ф. Купер – «американський Вальтер Скотт».** (Книжкова виставка до 230-річчя від дня народження американського письменника)
- М.Гоголь: **Геніальний художник слова.** Виставка-персоналія до 210-річчя від дня народження Миколи Васильовича Гоголя..

Окрему увагу у звітному році було приділено і **книгам-ювілярам 2019р.** Протягом року у залі художньої літератури діяв розгорнутий перегляд «**Книги-ювіляри 2019 р.**». Усі представлені книги стали вагомим внеском у розвиток літератури, тому їх по праву називають світовою класикою.

• Заходи до Року Китаю в Україні

У 2019-му році виповнилося 25 років з часу встановлення дипломатичних відносин між Китаєм та Україною. З метою активізації двостороннього співробітництва, зміцнення зв'язків між Україною та Китаєм, **2019 р. оголошено Роком Китаю в Україні.**

В рамках святкування цієї визначної події сектором культурно-просвітницької діяльності було проведено ряд заходів, направлених на вивчення багатогранної і поліфонічної культури цієї мільярдної країни з унікальними тисячолітніми традиціями, самобутніми культурно-історичними пам'ятками, чудовими ландшафтами.

Так, в залі абонементу художньої літератури користувачі мали гарну нагоду познайомитися з літературною творчістю Китаю. А у залі мистецтвознавчої літератури особливу увагу відвідувачів звернули на філософських ідей та мистецтві Китаю.

Знайомство з китайським живописом відбулося під час дії перегляду картин та малюнків студентки кафедри «Дизайн» Єгорової Анастасії «**Крок до мети**», деякі з робіт якої були виконані у китайському стилі.

- В рамках проекту «5 хвилин з мистецтвом», студентка познайомила усіх бажаючих з елементами китайського живопису, показала на прикладі, як за допомогою туші на рисовому папері створюються трава, гілки, бамбук, квіти. Книжково-ілюстративна виставка «**Образотворче мистецтво Китаю**», яка містила такі книги як: «Шедевры искусства Китая» Ронда и Джефрі Куперів, «Искусство Китая» Н.А.Виноградова, «Киевский музей западного и восточного искусства: Фотопутеводитель» В.Е. Афанасьева та ін., «Государственный

музей
народов
Румянцевой
інші, сприяла кращому
знайомству студентів з
образотворчим
мистецтвом загадкової
країни.

З відкриттям у
виставковій залі пере-гляду
образотворчого мистецтва
Данилкіної Анастасії
**«Україна – Китай: діалог
культур»**, у відвідувачів
з'явилася нагода ще більше
дізнатися про китайський

живопис. Настя, вихо-ванка запорізької худож-ниці-акварелістки Оксани Хижняк, представила гармонійно поєднання в експозиції двох культур – української та китайської.

Під час арт-зустрічі з Анастасією Данилкіною відвідувачі (студенти та співробітники вишу, однокласники юної художниці - учні 8 класу Запорізької ЗОШ №3) дізналися багато цікавого про культуру та мистецтво Китаю.

Настя розповіла про своє перше знайомство з живописом у китайському стилі, яке почалося після «маминого подарунка – гарної скриньки з таємничими скарбами – пензликами, порцеляновими штучками...»: про перше знайомство з китайською тушшю, історія якої почалася ще тисячу років тому, про існування декількох шкіл китайського живопису, а також про різні стилі каліграфії.

З символікою, жанрами та національними художніми традиціями китайського живопису познайомила присутніх Федько Н.І., яка підготувала вербальну презентацію **«Естетичний феномен китайського живопису»**. Відвідувачі знайомилися з гохуа – традиційним китайським живописом, почули про основні жанри, які існують у традиційному китайському живописі, дізналися про символізм зображень у живописі Китаю.

Супроводжував захід книжково-ілюстративний пере-гляд **«Мистецька спадщина Китаю»**. Тут було розміщено літературу, в якій представлено велику кількість культурних надбань Китаю. Тут можна було переглянути прекрасні зразки з китайського мистецтва давнини, шедеври архітектури і скульптури, пам'ятки садового будівництва.

Бібліотекарка познайомила присутніх з творчістю відомих китайських художників - Хань Ганя (кращий художник, який зображував коней за часів династії Тан), Ма Юаня (китайського художника династії Сун, одного з засновників школи Ма-Ся), китайського художника епохи Сун – Го Сі.

А Анастасія звернула увагу присутніх на особливостях своєї творчості та розповіла про серію картин під назвою **«Танці китайського пензля»**: про непростий шлях оволодіння пензликом, про виготовлений власноруч штамп з побажанням щастя замість підпису та про традиційні китайські сюжети живопису, які зображено на її картинах.

Під час проведення арт-години усі присутні мали можливість взяти участь у **майстер-класі з малювання бамбуку**. У Анастасії він виходить як живий.

Вчилися володіти пензлем, виконувати лінії різної довжини та ширини, писати сухим та вологим пензлем, гармонійно поєднувати відтінки.

Таким чином, проведений захід подарував всім присутнім не тільки нові знання, а й багато позитивних емоцій!

Продовжили знайомство з естетичними особливостями китайського живопису і співробітники наукової бібліотеки, які в рамках підвищення кваліфікації завітали на арт-годину **«Китай – країна великої культури»**, яку організувала та провела завідувачка сектору Федько Н.І.

Отже, до відзначення Року Китаю в Україні працівниками сектору було проведено низку заходів про Китай, який продовжує вражати і дивувати своєю неперевершеністю, філософським змістом, несхожістю на інші види світового мистецтва, надихає людину на породження мистецьких витворів, формує внутрішній світ людини, яких допомагає поринути у світ природи, зрозуміти її, жити з нею у гармонії.

• Соціокультурна діяльність сектору

У звітному році профіль роботи зі студентською молоддю визначив стиль обслуговування відвідувачів сектору: він мав багато елементів виховного значення і у деяких питаннях став складовою частиною соціокультурної діяльності.

Співробітники сектору реалізовували **функції соціокультурної діяльності** за допомогою організації:

- ✓ виставок, переглядів літератури, тематичних, бібліографічних оглядів та оглядів нових надходжень;
- ✓ експозицій творів мистецтва;
- ✓ тренінгів,
- ✓ майстер-класів;
- ✓ екскурсій бібліотекою;
- ✓ діяльності літературної студії «Поетичними стежинами»;
- ✓ дослідницької роботи, спрямованої на виявлення талановитої, творчої молоді, студентських вподобань і побажань щодо культурного дозвілля, дослідження читацької культури;
- ✓ арт-зустрічей тощо.

Метою соціокультурної діяльності сектору стало використання бібліотечного простору якомога повніше і з користю для відвідувачів. Це організація раціонального і змістовного дозвілля читачів (користувачів), задоволення і розвиток їх культурних потреб, створення умов для самореалізації і самоосвіти кожного відвідувача, розкриття його здібностей; самовдосконалення молоді, аматорська творчість в рамках вільного часу.

Стратегічним завданням сектору було створення комфортних умов для читачів, атмосфери неформального спілкування за рахунок значного зниження рівня офіційності та збільшення ступеня довіри у взаємовідносинах.

Робота з молоддю була **спрямована на формування ціннісних орієнтацій користувачів, розвиток читацької культури, розкриття та розвиток творчого потенціалу відвідувачів.**

Особливою подією для студентів нашого вишу стало **знайомство з форум-театром «Я тебе чую»**, створеним на базі комунального закладу «Запорізька обласна бібліотека для юнацтва», який завітав до нашої бібліотеки. Увазі глядачів у травні 2019 р. було представлено виставу «Вибір», яка піднімає дуже важливі для молоді питання: стосунки між молоддю та взаєморозуміння з батьками.

Використання такого виду неформальної освіти як **форум-театр є інноваційним у роботі нашої бібліотеки.** Працівники бібліотеки вважають важливим використання його під час виховного процесу, бо форум-театр - це коротка сценка, що показує пригнічення і програється безліч разів для того, щоб глядачі мали можливість замінити гнобленого персонажа і зіграти його роль таким чином, щоб вивести її/його з ситуації гноблення шляхом зміни ситуації і дій гнобленого або досягнення підтримки з боку інших «допоміжних» персонажів. Форум-театр - інтерактивна методика, в якій моделюється конкретна конфліктна ситуація, яка відображає соціально актуальне питання, з подальшим обговоренням з глядачами і пошуком шляхів виходу з ситуації. Це соціальна форма роботи.

Мета форум-театру – актуалізація проблеми: усвідомити реальність проблеми; зрозуміти, що вона може виникнути у кожного, у друга, у мене самого; замислитися, як вести себе в такій ситуації. Побудова діалогу навчитися чути себе та інших; навчитися говорити, щоб тебе почули та зрозуміли. Зміна поглядів надати можливість глядачам по іншому побачити проблему; надати інформацію, яка може змінити погляд на проблему.

У виставі «Вибір» глядачам було показано непросту ситуацію, у якій опинилася першокурсниця, коли дізналася про свою незаплановану вагітність. Формат, для більшості глядачів невідомий, одразу зацікавив присутніх. Після перегляду вистави почалося жваве обговорення ситуації. Студенти пропонували так багато цікавих поглядів та ідей, що навіть не всі встигли розглянути. Варіанти вирішення не тільки пропонували глядачі, а ще й спробували особисто їх втілити. Дівчата й хлопці грали мов справжні актори. Вони ставили себе на місце героїв та батьків. Завдяки запропонованим різним способам вирішення, глядачі подивилися на ситуацію під різними кутами зору.

Отже, знайомство з форум-театром, в основі якого лежить метод відновлення і запобігання майбутнім конфліктам, відіграє важливу роль у виховному процесі сучасної молоді. Така форма масової роботи дуже сподобалася студентам. Кожний для себе зробив конкретні висновки, отримав корисну інформацію. Наприкінці заходу глядачі обмінялися враженнями та висловили думку, що такий формат є дуже корисним для молоді, бо розширює кругозір та спонукає до роздумів.

До неформальної освіти молоді належить також і захід «Фарби мого світу» - це тренінг Блог-Кафе «Арт-терапевтичні технології у пізнанні свого внутрішнього світу» в рамках проекту «Голос Жінки Має Силу», який відбувся у бібліотеці у 2019 р. Учасниками заходу стали студенти Кафедри психології, які вчилися використовувати різні арт-терапевтичні технології у пізнанні свого внутрішнього світу. Навчила цікавим та дієвим методикам професор Кафедри психології Дергач Маргарита Альфритівна,

Відбулося знайомст-во з такими техніками арт-терапії: «Зентангли», «Соціальна аплікація» та «Мокрий фелт».

Отже, сьогодні у науковій бібліотеці відбувається розвиток можливостей і функцій бібліотеки як культурного центру, створення привабливого іміджу бібліотеки, ознайомлення відвідувачів та потенційних користувачів з діяльністю бібліотеки.

Поряд з іншими функціями, соціокультурна діяльність виконує також функцію розрядки напруги. Це створює гарні умови для проведення дозвілля, для відпочинку та розваги відвідувачів.

- **Читальна зала мистецтвознавчої літератури як «третє місце» для студентської молоді**

Відповідно до напрямів роботи сектору, зала мистецтвознавчої літератури виконує функції конференц-зали, зали зустрічей і вільного спілкування, коворкінгу, представлення творчих доробків студентів і співробітників, художників, фотохудожників, майстрів декоративно-прикладного мистецтва та інших видів мистецтва.

Як показав досвід, експозиції визивають чималий інтерес у багатьох поціновувачів мистецтва. Внаслідок цілеспрямованої комплексної бібліотечної роботи, читальна зала мистецтвознавчої літератури з часом отримала статус території творчих людей, креативних ідей, а ще стала сприйматися як «третє місце» - місце, куди молодь поспішає під час великої перерви або після занять аби зустрітися з однодумцями, де завжди цікаво та комфортно, де по-справжньому вирує життя!

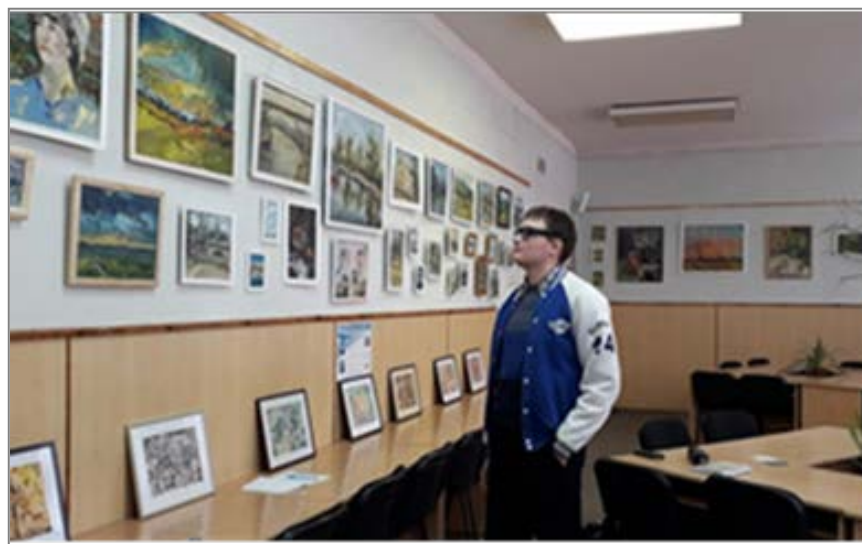
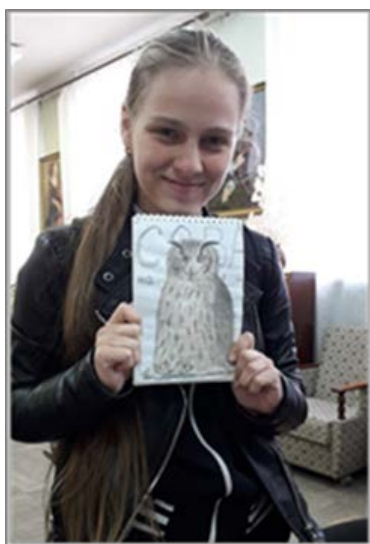
У залі мистецтвознавчої літератури відвідувачі відчувають себе по-домашньому затишно. Доброзичливе ставлення до них, привітна посмішка та

прагнення допомогти відіграють важливу роль у спілкуванні з молоддю. Тут створено особливу атмосферу. А музика, що звучить тихо в фоновому режимі, допомагає психологічному розвантаженню і одночасно не заважає роботі.

Та частіше за все тут звучить музика у виконанні студентів або викладачів, які захоплюються грою на фортепіано чи на гітарі, та часто збираються, щоб відпочити, поспілкуватися, вдосконалити свої вміння гри на музичному інструменті, гарно провести час чи розвантажитися після напруги.

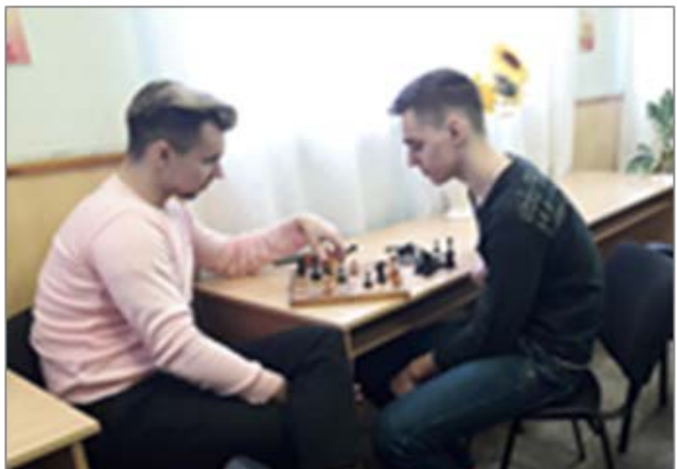

Настільні ігри у бібліотеці

Ігри допомагають бібліотеці розбудовувати молодь. Люди будь-якого віку, соціально-економічних та етнічних груп грають в ігри (в Інтернеті та поза ним). Внаслідок соціального опитування студентів, працівники бібліотеки виявили жвавий інтерес молоді до ігор (у тому числі - настільних) та виявили наступні переваги використання настільних ігор у бібліотеці:

- Ігри приводять до бібліотеки навіть студентів, які вважають, що вона не може запропонувати їм нічого доречного.
- Ігри на сьогодні сприймаються як всенародний спосіб розваг, якому віддають перевагу.
- Ігри відповідають місії бібліотек: вони задовольняють рекреаційні потреби користувачів таким саме чином, що і читання звичайного роману. Змінилось тільки середовище.
- Ігри і книги мають багато спільного. Більшість ігор було розроблено на основі вигаданих світів. У свою чергу, багато книг написані для і про ігри, гравців та гру.
- Ігри існують не тільки для дітей: сучасна молодь також грає в ігри!

Звичайно, молодь може грати в ігри вдома або в Інтернет-кафе, але коли вони приходять у бібліотеку, щоб грати, вони знаходяться в культурному місці, де можна зустрітися з друзями. А ще вони знаходяться в оточенні бібліотекарів, книг і знань, які можуть викликати їх інтерес і до інших сфер.

Наявність у залі мистецтвознавчої літератури таких ігор, як **шахмати, шашки, «Монополія» та «Мафія»** викликала до себе зацікавленість молоді. Студенти у вільний від занять час приходять сюди пограти у настільні ігри.

Вже відбувся і перший **День настільних ігор**, який було проведено 28 березня серед студентів, які підтримали цю ідею. Хлопці та дівчата принесли з собою ще декілька ігор (**«Вибухові кошенята», «МТГ», «Твістер»** та інші) і скористалися чудовою нагодою весело провести вільний час та поспілкуватися у колі друзів.

Отже, ігри - це потужний інструмент сучасної бібліотеки для розбудови молоді, спілкування студентів під час зустрічей, навчання, а також для створення позитивного іміджу, який працівники сектору впроваджують у бібліотеці.

«Третім місцем» стала зала мистецтвознавчої літератури і для студентів, які у 2018 році створили **літературну студію «Поетичними стежинами»**. Продовжують проводитися засідання літературної студії: поети-початківці декламують власні вірші та вірші улюблених поетів, обговорюють прочитані твори, висловлюючи власні думки та побажання. Кожна зустріч має певну тему. Тому зустрічі завжди цікаві, жваві, корисні, інформаційно насичені.

- Так, до Дня закоханих студенти підготувалися до проведення **години цікавих повідомлень «Музи великих поетів»**.

Студенти підготували цікаві доповіді, зачитали цитати та поетичні рядки великих людей про кохання, прочитали власні вірші про любов. Цікаві конкурси та вікторини, пісні під гітару та чай з солодощами – все це створювало піднесений настрій і невимушену атмосферу.

- **Хелловін-паті у бібліотеці** – ще одна яскрава подія у студентському житті літературної студії; свято, яке подарувало хлопцям та дівчатам нові емоції, багато цікавих вражень та спогадів.

Всі декорації та костюми до хелловін-паті створили своїми руками студенти та працівники бібліотеки. Та не тільки це. Вони створили дуже веселу

атмосферу та хороший настрій. Учасникам хелловін-паті було не страшно, а цікаво і весело. Під час вечірки студенти згадали історію виникнення цього свята, говорили про старовинні ірландські обряди зустрічі Нового року, про розвиток і поширення звичая святкування Хеловіна в усіх англomовних країнах.

Під час проведення вечірки пройшов конкурс на кращий маскарадний костюм. Працівники бібліотеки для підготували тематичну книжково-ілюстративну виставку «У світі фентезі». Хлопці та дівчата ділилися враженнями від прочитаних книг у жанрі фентезі. Обговорювали книги, які найбільше користуються попитом у сучасної молоді. Поділилися власними книжковими вподобаннями. Також прочитали свої вірші та поділилися враженнями. Такі заходи поєднують у собі приємне та корисне. Молодь весело проводить свій вільний час та дізнається багато цікавого і корисного.

До Хелловін-паті студенти разом з бібліотекарем зали мистецтвознавчої літератури Федько Н.І. створили атмосферну тематичну фотозону.

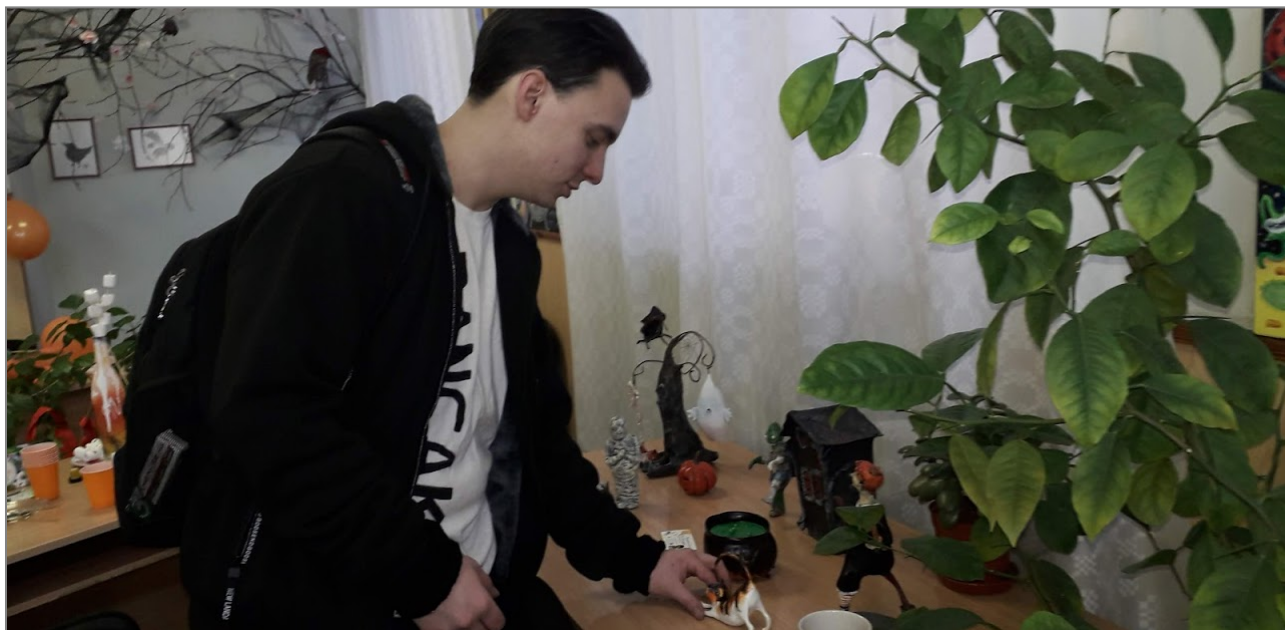
Додавали святкового настрою різноманітні елементи декору.

Додали загадковості і таємничості неймовірні картини юної запорізької художниці Данилкіної Анастасії, написані китайською тушшю (фрагмент перегляду «Україна – Китай: діалог культур»).

До свята також було підготовлено перегляд виробів з пап'є-маше чудового лялькаря з творчого об'єднання «Самоцвіти Запоріжжя» Михайла Шашмуріна «В ніч на Хелловін...».

Було багато бажаючих сфотографуватися у яскравій фотозоні.

ВИСНОВКИ

Сьогодні на сектор абонементу художньої літератури та читальної зали мистецтвознавчої літератури покладено консолідуючі обов'язки щодо багатовекторного інформаційно-бібліотечного забезпечення навчально-виховного процесу та естетичного виховання студентської молоді.

Сектор вже має певні успіхи: читальна зала мистецтвознавчої літератури наразі уособлює мультифункціональний простір для освітніх і культурних ініціатив, в певній мірі адаптований до потреб студентської молоді та інших творчих особистостей. Зала є відкритим майданчиком для відвідувачів, і насамперед – творчої студентської молоді задля активного інтелектуального дозвілля, комунікації, неформальної освіти, розвитку творчих здібностей і соціальної активності, особистісного зростання та ін. Для певної кількості студентів зала мистецтвознавчої літератури сьогодні вже набула статус «третього місця».

Соціокультурна діяльність сектору визначає обличчя бібліотеки, сприяє формуванню її позитивного іміджу.

Співробітники сектору прагнуть і в подальшому якнайкраще зацікавлювати сучасну молодь і відвідувачів взагалі, гармонійно поєднуючи традиційні та інноваційні форми і методи бібліотечної діяльності.

